Lydoptagelser med mikrofon og Datalyse

Et af de bedste dataopsamlingsprogrammer til at optage lyd er stadig *Datalyse*, som du nu kan downloade gratis fra Carl Hemmingsens side: <u>www.datalyse.dk</u>.

- 1. Hvis du klikker på *Datalyse > Download*, kan du downloade programmet.
- 2. Pak zip-filen ud og dobbeltklik på filen datalyse.exe. Det får følgende skærmbillede:

- 3. Vælg menuen Apparat > Vælg Apparat...
- 4. I den fremkomne menu skal du finde punktet Lydkort.

5. Klik på *Tilslut*. Hvis alt er vel, skulle du gerne få følgende billede med grøn skrift:

Vælg et apparat	X
Firma: ○ Emne: ○ Vis alle apparater: Port: O: Alle apparater ▼ Apparat: 70: Light Meter: RS 180-7133 ↑ 71: Lux-meter 1540-10 ↑ 72: Lux-meter 3876 ↑ 73: Lydkort ↑ 74: Manometer/Barometer ↑ 75: Mastech MAS-345 multimet ▼	
Der er et 16 bits lydkort i pc'en Tast ok Apparat tilsluttet OK	* III •

- 6. Tast OK.
- 7. Vælg menuen *Lydkort > Mål lyd*...

🕂 Datalyse © Carl Hemmingsen							
Filer Rediger Apparat	Lydkort værktøjer Vis Hjælp						
	Mål lyd						
Auto	Svævninger ^{Lvð}						
v-u İ⇔	Tonegenerator						
	Sweep						
	Amplitude (t,f(t))						
	90						
	I Ŧ						
	1 1						
	70						

8. I venstre side dukker en række værktøjer frem. I blandt dem Mål.

🔁 Datalyse © Carl Hemmingsen						
Filer	Rediger	Apparat	Lydkort	Værktøjer	Vis	Hjælp
				\uparrow		
Auto	Q			Ŧ		
х-у	÷		1	00		
type	<u>/-</u>			+		
A	<u>e</u>			90		
Mål				+		
Stop						
Inds	stil			80		
Fou	rier			Ŧ		
Lydd	ata			70		
Blo	ik 🛛			+		
Fi	t i			60		
Mod	lel			+		
Sp	il					
Tor	ne			50		
				T		

9. Prøv at trykke på den, mens du fløjter i mikrofonen, som er sat i mikrofonstikket på computeren. Du får sandsynligvis en boks, hvor du blot accepterer indstillingerne ved at vælge OK:

Måleparametre til lyd	×				
Antal målinger:	2048 💌				
Tid pr måling:	45.3 us (22,05 💌				
Lav pc-lyd:	Ingen lyd 💌				
Autoscale ved fourieranalyse					
Løbende måling:					
Lyddata					
Cancel					
L					

10. Det giver bølgebilledet fra din fløjten:

11. Tryk nu på *Fourier* i bjælken til venstre. Måske får du igen boksen med måleparametre, som du accepterer. Derefter skulle du få Fourieranalysen af lyden. På billedet nedenfor ses det, at *grundtonen* af lyden har en frekvens på 1,68 kHz. Det ses desuden, at der en række ret svage overtoner.

12. Forsøg nu at undersøge toner fra forskellige musikinstrumenter. Nedenstående er fra en simpel blokfløjte. Vi ser, at der er en kraftig overtone på ca. 1,4 kHz samt meget svagere overtoner på ca. den dobbelte og tredobbelte frekvens. Det stemmer med teorien for en *åben* orgelpibe!

